

H₂Oulu

Oulun Veden asiakastiedote 2013

**Tärkeää Tietoa
uuden Oulun
vesihuollosta.
Laita talteen!**

H₂Oulu

Oulun Veden asiakastiedote 2013

Jaetaan joka talouteen Oulun alueella huhtikuussa 2013.

Julkaisija

Oulun Vesi liikelaitos
Kasarmintie 29, PL 35, 90015 Oulun kaupunki
oulunvesi@ouka.fi , www.oulunvesi.fi

Taitto ja visuaalinen suunnittelu

GST Graafinen Studio, Oulu

Painopaikka

Erweco Oy, huhtikuu 2013

Painolaitos
441 032

Oulun Veden asiakastiedote 2013

3 Perinteet velvoittavat

Pyrimme siihen, että vesihuoltopalveluissa tapahtuneet muutokset eivät tule juurikaan näkymään kuluttajalle. Vanhassa Oulussa jatkuu talousveden valmistus jokivedestä ja muilla alueilla paikalliset pohjavesivarat ovat edelleen käytössä ja jakeluverkot toimivat ominaan.

4 Oulussa vesihuolto toimii

Haukiputaan, Kiimingin, Oulunsalon ja Yli-lin vesilaitokset on lakkautettu ja vesilaitosten toiminnot yhdistyivät vuoden 2013 alussa.

6 Lapset ovat kiinnostuneita vedestä

Korvensuoran päiväkoti on mukana päiväkotien, koulujen, oppilaitosten sekä lasten ja nuorten vapaa-ajan toimijoiden kestävän kehityksen ohjelmassa Vihreässä lipussa.

8 Yleisimminkin kysytyt asiat

Oulun Vedeltä kysytään usein veteen ja vesihuoltoon liittyviä asioita. Vastaus löytyy nopeimmin Oulun Veden nettisivuilta www.oulunvesi.fi

9 Vesilasku?

Oulun Vesi laskuttaa kiinteistöjä neljä kertaa vuodessa. Näistä kolme laskutuskertaa perustuu vuosiarvioon ja neljäs kerta vesimittarin lukeman mukaiseen tasauslaskuun.

10 Huippu-urheilijan elimistö rakastaa vettä

Riitta-Liisa Roposen edustamalla Oulun Hiihtoseuralla ja Oulun Vedellä on yhtä pitkät perinteet, sillä kumpikin on aloittanut toimintansa jo vuonna 1902.

12 Veden laatu uudessa Oulussa

Verkostoihin pumpatun pinta- ja pohjaveden laatu täyttää täysin sosiaali- ja terveysministeriön talousvedelle asetuksessaan (461/2000) asettamat laatuvaatimukset ja -tavoitteet.

13 Vesihuoltoverkostot luovat viihtyisyyttä

Nykyaikainen asuminen edellyttää toimivaa vesihuoltoa. Uusien asuinalueiden infra-rakentamiseen kuuluvat oleellisesti toimivat vesijohto-, viemäri- ja hulevesiverkostot.

14 Ympäristövastuu

Oululaiset käyttävät vettä keskimäärin 130 litraa asukasta kohti vuorokaudessa. Käyttämämme vesi palautuu viemäreiden kautta takaisin luontoon. Jäteveden mukana mereen joutuisi kuitenkin huomattava määrä muutakin, ellei vesiä ensin puhdistettaisi.

15 Mitä saa laittaa wc-pönttöön?

Kierrätyskelpoinen hyötyjäte muuttuu viemäri- ja hulevesiverkoston ongelmajätteeksi, joten WC-pyttyyn heittämisen sijaan jätteet ja ruuan tähteet kannattaa lajitella oikein, jolloin ne voidaan hyödyntää mm. energiana tai kompostoimalla.

Johtaja Jouni Lähdemäki.

Perinteet velvoittavat

Hyvät vesihuollon asiakkaamme!

Tässä Oulun Veden asiakaslehdessä on kuluttajille hyödyllistä tietoa vesihuoltopalveluista ja niissä tapahtuneista muutoksista sekä ajankohtaisista kehityshankkeistamme.

Vuoden 2013 alussa kuntaliitoksen myötä myös vesihuoltopalvelut organisoitiin suuremmaksi kokonaisuudeksi, kun Haukiputaan, Kiimingin, Oulunsalon ja Yli-lin vesilaitosten henkilöstö aloitti Oulun Vedessä ja samalla kuluttajat siirtyivät Oulun Veden asiakkaiksi. Oulun Vesi vastaa kunnallisena liikelaitoksena vedenjakelusta, viemäroinnistä ja jätevedenkäsittelystä koko uuden Oulun alueella.

Oulun Veden henkilökunta vastaa, että vesihuolto toimii edelleen kaikkina aikoina moitteettomasti uuden Oulun alueella - hyvää ja raikasta vettä saadaan hanasta ja jätevesien viemärointi ja käsittely hoidetaan ympäristöstä huolehtien. Haluammekin

muistuttaa, että *"Joka päivä on vesipäivä"*.

Vesihuoltopalveluissa tapahtuneet muutokset eivät tule näkymään kuluttajalle. Vanhassa Oulussa jatkuu talousveden valmistus jokivedestä ja muilla alueilla paikalliset pohjavesivarat ovat edelleen käytössä ja jakeluverkot toimivat ominaan. Asiakaspalvelu kuten vesilaskutus ja rakentajien neuvonta keskitettiin Kasarmintien toimipisteeseen.

Oulun kaupungin vesihuollon katsotaan alkaneen vuonna 1902, jolloin kaupungin päätöksellä käynnistyi pumppuhuoneen rakentaminen Oulujoen rantaan ja johtolinjan rakentaminen sieltä kaupungin keskustaan. Samaan aikaan keskustaan rakennettiin myös ensimmäiset vesipostit, mistä asukkaat ryhtyivät noutamaan talousvetensä. Noista entisajoista kaupungin kasvaessa myös vesihuolto on kehittynyt jättiaskelin ja kunnioitettavat 110 vuoden perinteet velvoittavat tarjoamaan laadukasta ja toimintavarmaa vesihuoltopalvelua.

Jätevedenkäsittely keskittyy yhä enem-

män tänä vuonna Taskilan puhdistamoon, kun Haukiputaan siirtoviemäri valmistuu ja kolme puhdistamoa Haukiputaalla ja lissä jää pois käytöstä. Jätevedenpuhdistamon saneeraus ja laajennus käynnistetään tänä vuonna hyvien puhdistustulosten varmistamiseksi.

Vesihuollon maksut yhtenäistettiin uudessa Oulussa ja ne ovat 20 prosenttia maan keskiarvoa edullisemmat ja isojen vesilaitosten joukossa olemme yksi edullisimmista.

Verkostoinvestointeja ja -saneerauksia on kohdistettu oikeisiin kohteisiin, mutta nykyinen uusimistahti ei ole riittävä, jotta vesihuollon toimintavarmuus ja verkostojen arvo kyetään säilyttämään. Merkittäviä investointitarpeita tulee myös vedenhankinnan varmistamisesta ja ympäristölupien kiristymisestä johtuen. Investointitarpeista huolimatta uskomme, että vesimaksut kyetään jatkossakin pitämään kohtuullisina.

Jouni Lähdemäki
johtaja

Oulussa vesihuolto toimii

Oulun Vesi tuottaa toiminta-alueensa 195 000 asukkaalle vesihuoltopalvelut toimintavarmasti ja laadukkaasti. Valmistamme 33000 kuutiometriä talousvettä päivässä ja ylläpidossamme on 3600 kilometriä vesihuoltoverkostoa. Työntekijöitä Oulun Vedellä on 96 ja vuotuinen liikevaihto on 31 miljoonaa euroa. Oulun Vesi investoi vuosittain vesihuoltoon noin 15 miljoonaa euroa.

Haukiputaan, Kiimingin, Oulunsalon, Yli-lin ja Oulun vesilaitokset yhdistettiin vuoden 2013 alussa. Käytännön työt alueilla kuitenkin jatkuivat suurelta osin entisellään. Vesihuoltolaitoksen pääprosessit veden puhdistus, vesihuoltoverkoston ylläpito ja jätevedenpuhdistus toimivat koko alueella ympäri vuorokauden.

Toimintatapojen yhtenäistäminen on suurimpia haasteita vesilaitosten yhdistämisessä. Yhdistyneet laitokset olivat hyvin erikokoisia, ja siten järkevä sekä tehokas toiminta vaatii erilaisia toimintaratkaisuja. Pitkät välimatkat ja laajalle alueelle levittäytyvä vesihuoltoverkoston kokonaishallinta korostaa verkostoautomaation sekä kaukovalvonnan merkitystä. Tämän vuoksi

on käynnistetty useita asiakastieto- ja automaatiojärjestelmien kehityshankkeita palvelutason ja toimintavarmuuden turvaamiseksi.

Yhdistäminen on merkinnyt asiakaspalvelun, vesilaskutuksen, suunnittelun ja rakennuttamistoiminnan keskittämistä yhteen pisteeseen Kasarmintielle ja eräiden toimitilojen lakkauttamista. Asiakaspalvelun asiantuntijat opastavat erilaisissa vesilaskutuksen ja vesihuollon kysymyksissä esimerkiksi liittymissopimuksen tekijöitä, talonrakentajia ja johtokarttatietojen kyselijöitä.

Yhteydenotot voi tehdä puhelimitse, sähköpostilla, käymällä Kasarmintien palvelupisteessä tai Oulun Veden kotisivujen

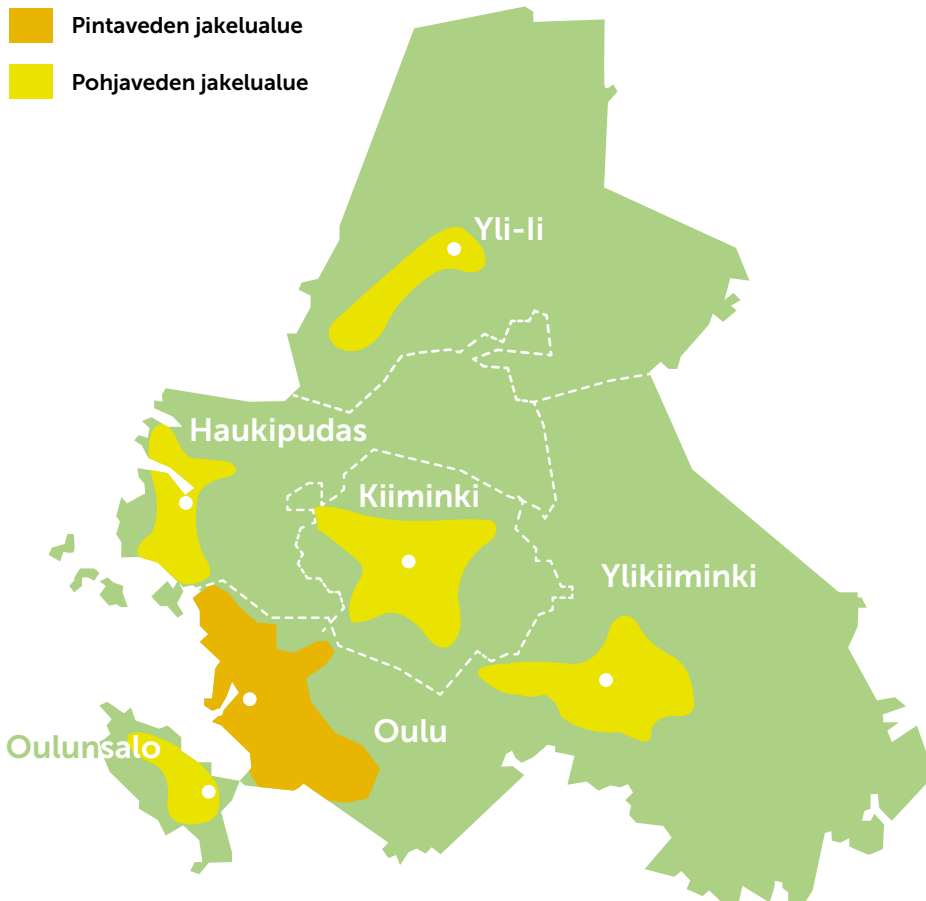
kautta. Tulemme tulevaisuudessa panostamaan sähköisten palveluiden kehittämiseen. Tällä hetkellä kotisivumme kautta voitte asioida mm. seuraavissa asioissa:

- liittymis- ja käyttö sopimuksen tekeminen
- muuttoilmoituksen tekeminen
- laskutustietojen tallennus
- ilmoitus veden käyttäjämäärän muutoksista
- kartta- ja rakentajapalvelupyynnöt

Vesihuollon ylläpito ja päivystys toimii ympäri vuorokauden. Ylläpidon tukikohdat sijaitsevat Kasarmintielle, Poratiellä, Haukiputaalla ja Kiimingissä. Tämän lehden sivulla 8 on koottuna vastauksia yleisimmin kysytyihin asioihin, joihin asiakaspalvelusamme vastataan.

Oulu päivien aikaan ruuhkaa vesitornilla

Vuosittain Puolivälinkankaan vesitorni on ollut eräs suosituimmista vierailukohteista ja ajoittain on ollut jopa ruuhkaa hissijonossa. Asukkaat pääsevät jälleen tänä vuonna ihaillemaan kotikaupunkinsa maisemia tornin näköalatasanteelta.

Lisätietoja
www.ouluvesi.fi

Vesihuollon ammattilaiset antavat Oulun Vedelle kasvot

Haukiputaan Veden ja Oulunsalon Vesihuollon yhdistyminen Oulun Veteen ei ole juurikaan näkynyt käytännön työssä. Vesilaitoksen hoitaja Pentti Pernu Kurikan vedenkäsittelylaitokselta Oulunsalosta toteaa yhdistymisen lähinnä tuoneen uusia työkavereita. Pernun kollega, Jorma Vesa Saviaron pohjavesilaitokselta Haukiputaalta on samaa mieltä.

Yhdistymisestä huolimatta Haukiputaalla ja Oulunsalossa jatketaan entisellä henkilöstöllä, ja se on varmasti myös asiakkaiden mieleen.

”Vuosien varrella asiakkaiden kanssa on syntynyt tietynlainen luottamus. Asiakkailla on matalampi kynnys soittaa suoraan meille kuin vielä vieraille Oulun Vedelle”, Pernu uskoo.

Viime aikoina etenkin vanhemmat asiakkaat ovat olleet huolissaan siitä, säilyykö heillä pohjavesi varmasti myös kuntaliitoksen jälkeen. Vesi ei muutu miksikään, vaikka kuntaraja on uusiksi mennytkin, Pernu ja Vesa vakuuttelevat.

Asiakaspalvelun ohella Pernun ja Vesan päivät täyttyvät monenlaisista työtehtävistä veden laadun seurannasta ja pohjavesimitauksista hiekkasuodattimien huuhteluun ja pneumaatiikan huoltoon. Oulun Veteen liittymisen myötä uutena ovat tulleet säännöllisesti pidettävät pohjavesitiimin palaverit.

”Niin kauan kuin hanasta tulee vettä, asiakkaat ovat tyytyväisiä. Kun vettä ei tule, tai jos vesi on jostakin syystä mennyt ruskeaksi tai harmaaksi, meidätkin huomataan”, Vesa sanoo.

”Laitokset pelaavat yleensä hyvin. Muutokset veden laadussa eivät useinkaan johdu laitoksesta, vaan silloin jakeluverkotossa on sattunut jotakin.”

Vesihuollon maksut uudessa Oulussa 2013

Kuntaliitoksen myötä myös viiden kunnan vesihuoltolaitokset yhdistyivät Oulun Veteen 1.1.2013 ja kuntaliitosalueen vesilaitosten asiakkaiden vesimaksut ja liittymismaksut yhtenäistettiin, mikä toi muutoksia maksuihin ja maksuperusteisiin. Vesimaksut koostuvat käyttö- ja perusmaksuista ja rakentajia koskevista liittymismaksuista.

Jorma Vesa esittelee Saviaron pohjavesilaitosta Pentti Pernulle.

Vesihuollon käyttömaksut ovat:

- veden käyttömaksu 1,40 e/m³
- jäteveden käyttömaksu 1,92 e/m³

Vesimaksujen taso on noin 20 % allemaan keskitason ja suurten vesilaitosten joukossa olemme eräs edullisimmista. Vesihuollon kustannuksiin ja maksuihin vaikuttavat jatkuvat investointitarpeet, jotka Oulussa kohdistuvat pääosin verkostojen uudisrakentamiseen sekä vanhan verkoston ja laitosten saneerauksiin. Taskilan jätevedenpuhdistamolle tehdään lähivuosina merkittäviä saneeraus- ja laajennustoimia. Riittäväillä investoinneilla turvataan vesihuoltopalveluiden korkea laatu ja toimintavarmuus.

Mistä veden hinta muodostuu ?

Vesimaksuilla katetaan vesihuoltolaitoksen eri toiminnoista aiheutuvat käyttö- ja ylläpitokulut sekä vuotuiset verkostojen ja laitosten investoinnit. Toimintaa ei kateta erikseen verovarolla. Maksut kattavat vedenhankinnan, vedenkäsittelyn, jakelun, jätevesi- ja hulevesiviemäroinnin, jätevesien puhdistuksen ja lietteenkäsittelyn kustannukset. Kokonaiskulut ovat runsaat kolme euroa laskutettua vesikuutiota kohden.

”Oululainen kuluttaa noin 130 litraa vettä vuorokaudessa. Vesi on arvokasta ja vedensäästöön kannattaa aina panostaa.”

Oulun Vesi uusi visuaalisen ilmeensä

Uuden Oulun ja samalla Oulun Vesi liikelaitoksen toimialueen laajentumisen johdosta Oulun Vesi uusi visuaalisen ilmeensä vuoden 2012 lopulla.

Kun kysymys on vedestä, on liikemerkissä hallitsevana elementtinä vesipisara. Kuviosta löytyy myös vesitorni, joka on tärkeä elementti vedenjakelussa varsinkin laakeilla ja tasaisilla alueilla.

Merkin vihreä reuna-alue kuvaa ekologisuutta, johon Oulun Vesi liikelaitos pyrkii kaikessa toiminnassaan.

Uuden logon ja liikemerkin on suunnitellut oululainen mainostoimisto GST Graafinen Studio.

”Sitten vesi menee taas viemäriin ja on likaista, ja sitten se on taas puhdistettava”, Siiri hoksa.

Lapset ovat kiinnostuneita vedestä

Korvensuoran päiväkoti osallistuu Vihreä lippu -ohjelmaan

Anssi Juntto, teksti
Jaani Föhr, kuvat

Oululaisen Korvensuoran päiväkodin lapset ovat kokoontuneet päiväkodin suureen olohuoneeseen. **Sara Alanära** ja **Ville Komulainen** Oulun Vedestä ovat tulleet kertomaan heille vedestä ja vesilaitoksen toiminnasta. Juttutuokio ei ole ehtinyt edes kunnolla alkaa, kun lapset alkavat pommittaa kaksikkoa kiperillä kysymyksillä.

”Miten te puhdistatte sitä vettä”, **Tai**-poika kysyy mielteliään näköisenä.

”Tuo oli tosi hyvä kysymys”, Alanära toteaa.

”Me kerromme siitä aivan kohta”, Komulainen lupaa.

Korvensuoran päiväkoti on mukana päiväkotien, koulujen, oppilaitosten sekä lasten ja nuorten vapaa-ajan toimijoiden kestävän kehityksen ohjelmassa Vihreässä lipussa. Samainen Vihreä lippu on myös kansainvälinen kasvatusalan ympäristömerkki, jonka käyttöoikeuden ohjelman kriteerit täyttävä osallistuja saa.

Vihreän lipun keskeisten periaatteiden mukaan lapset ja nuoret ovat aktiivisia toimijoita päiväkodin ympäristöprojekteissa niin suunnittelun, toteutuksen kuin tulosten arvioinninkin suhteen. Kestävän kehityksen kasvatusta on iskostettu osaksi päiväkodin jokapäiväistä arkea, ja sitä vaalitaan pitkäjänteisesti ja suunnitelmallisesti.

Suomen Ympäristökasvatuksen Seura ry:n koordinoiman Vihreän lipun tiimoilta Korvensuoran päiväkotiin on perustettu aikuisista koostuva tiimi ja lapsienemmittöinen raati. Ryhmien työnjako on sellainen, että tiimi antaa raatilaistille työkaluja ja vastaa kulloisenkin projektin toteutumisesta.

Tämän vuoden teemaksi ympäristöraatilaist ovat valinneet veden. Yhteistyökumppanikseen päiväkoti on pyytänyt Oulun Veden.

”Olemme todella iloisia, että olemme saaneet Oulun Veden tähän mukaan. En tiedä, onko kenelläkään muulla Vihreä lippu -päiväkodilla näin isoa yhteistyökumppania”, lastentarhanopettaja **Maarit Koivunieni** toteaa.

Ryhmä Korvensuoran esikoululaisia kävi tutustumassa vesilaitokseen jo viime syksynä. Koivuniemen mukaan vierailu näkyi ja kuului lasten puheissa pitemmän aikaa. Se myös poiki nipun uskomattoman yksityiskohtaisia piirroksia, joissa toistuivat tietokonetaulut, pumppuhuone ja ”kaakalta näyttänyt” flotaatioallas.

Alanära ja Komulainen aloittavat puheenvuoronsa kyselemällä lapsilta, mistä vettä löytyy. Vastauksia satelee kuin liukuhihnalta. Vettä löytyy järvestä, joesta, merestä, taivaalta, kaivosta ja jopa wc-pöntöstä.

Oulun Veden edustajat kertovat, että Oulussa vesi otetaan Oulujoesta. Ennen kuin vesi on juomakelpoista, se puhdistetaan vesilaitoksessa.

Kysymys siitä, valuuko vesi mieluummin alas- vai ylöspäin, vaikuttaa lapsista hölmöltä. Tietysti se valuu alaspäin. Se on kuitenkin useimmille uusi tieto, että vesi pumpataan korkeisiin vesitorneihin, joista se valuu putkistoja pitkin hanoihin.

"Sitten vesi menee taas viemäreihin ja on likaista, ja sitten se on taas puhdistettava", Siiri hoksa.

"Oikein hyvä. Sinähän tiedät niin hyvin, että voit tulla meille kohta töihin", Alanära kehuu.

Sekin vaikuttaa olevan kaikille selvää, että vettä ei saa tuhlat. Päiväkodissa on harjoiteltu, kuinka käsiä pestessä hana suljetaan saippuoinnin ajaksi. Sama koskee suihkussa käyntiä ja hampaiden pesua. Ainakin kaksi lasta kuuluu joutuneen neuvomaan jääräpäisiä vanhempiaan hana-asiaassa.

Kun lapsilta kysytään, kuinka monta litraa eli maitopurkillista jokainen heistä

käyttää vettä yhden vuorokauden aikana, veikkaukset alkavat ja kymmenen maitopurkillistakin tuntuu jo huimalta määrältä. Oikea vastaus, 130 litraa, saa yleisön mieteliääksi.

"Sillä saisi jo akvaarion täyteen vettä", Alanära havainnollistaa.

Lapset kuuntelevat Alanäran ja Komulaisen esitelmöintiä kiinnostuneina ja tarkkaavaisina. Vain pariin otteeseen keskustelut ja kommentit eksyvät kauemmaksi aiheesta. Tunteroisen asiapitoisen tarinoinnin jäl-

keenkin yksi asia on jäänyt kaiheartamaan.

"Miten te puhdistatte sitä vettä", Siiri toistaa edessään istuvan Tain aiemmin esittämän kysymyksen.

"Se onkin aika monivaiheinen juttu, ja siihen ei hirveän tarkasti voida mennä. Ensin poistamme vedestä havut, puut ja muut roskat", Komulainen aloittaa.

Pariminnuuttinen vastauspuhe ilmeisesti tyydyttää tiedonnälkäiset lapset. Lisäkysymyksiä ei ainakaan tunnu enää olevan.

Yleisimminkin kysytyt asiat

Vesihuoltoa pidetään itsestään selvyytenä ja siten usein unohdetaan sen merkityksellisyys. Kun hanasta ei tule vettä tai viemäri ei vedä, niin normaalit arkirutiinit vaikeutuvat oleellisesti. Ohessa muutamia yleisimminkin kysytyjä kysymyksiä vesihuollosta.

Mitä on verkostovesi, onko siinä pohjavettä?

Kanta-Oulussa verkostovesi valmistetaan Oulujoen vedestä eli pintavedestä. Kurkelanrannan puhdistamossa veden joukkoon lisätään loppuvaiheessa pieni määrä, 2-3 %, Hangaskankaan alkaloitua pohjavettä. Ylikiimingin, Oulunsalon, Haukiputaan, Kiimingin, Ylikiimingin ja Yli-lin alueilla vesi on pohjavettä.

Veden kovuus ja pH

Veden kovuus kuvaa veden sisältämien kalsium- ja magnesiumsuolojen määrää. Veden kovuus vaihtelee alueittain johtuen vesilähteestä ja maaperästä. Kanta-Oulussa vesi on pehmeää. Pohjavesialueilla vesi on hyvin pehmeää paitsi Oulunsalossa, jossa vesi on keskikovaa.

Talousveden laatusuosituksen mukaan **pH** saa vaihdella välillä 6,5 – 9,5. Oulun verkostovesi on pääasiassa hiukan emäksistä, minkä vuoksi vesi ei syövytä verkostoa. Veden kovuus ja pH alueittain, katso taulukko sivulla 12.

Vedessä on väriä tai samentumaa

Vesijohtoverkostoon tehtävät korjaustyöt aiheuttavat putkistossa paineen vaihtelua ja virtausmuutoksia. Tämä saattaa irrottaa putkiston sisäpinnoilta sakkautumaa, joka voi värjätä veden ruskehtavaksi.

Sakkauma poistuu vedestä yleensä kohtalaisen nopeasti juoksuttamalla vettä hanasta tai seinävesipostista. Mikäli samentuma ei häviä kohtuullisessa ajassa, voitte olla yhteydessä Oulun Veden asiakaspalveluun synn selvittämiseksi.

Jos kiinteistön vesijohdosta tulee vihreää vettä, kyseessä on yleensä kaukolämpö-laitteiston lämmönvaihtimen vuoto. Tällöin vihreällä elintarvikevärillä värjätty kauko-

lämpövesi sekoittuu talousveteen. Tällaisessa tilanteessa asukkaan tulee ottaa yhteyttä Oulun Energiaan tai taloyhtiön isännöitsijään tai huolto-yhtiöön.

Mikäli vesi on harmahtavaa, niin veteen on sekoittunut yleensä ilmaa. Ilmaa voi sekoittua veteen Oulun Veden verkoston tai kiinteistössä tehtyjen korjaustöiden yhteydessä. Ilman voi todeta helposti siten, että vettä laitetaan kirkkaaseen juomalasiin ja laitetaan se hetkeksi jääkaappiin. Ilma poistuu vedestä vähitellen ja vesi muuttuu jälleen kirkkaaksi.

Vesi on pahan makuista tai hajuisia

Kuluttajan käyttöpaikalta otetut valitusvesinäytteet kuuluvat ensisijaisesti terveystarkastajien selvitettäväksi. Yhteyttä voi ottaa suoraan talousveden viranomaisvalvonnasta vastaavaan Oulun seudun ympäristötoimen terveystarkastajiin.

Yhteyttä voi ottaa myös Oulun Veden asiakaspalveluun.

Vettä ei tule

Ensisijaisesti kannattaa tarkastaa taloyhtiön kiinteistöhuollosta, ettei kiinteistössä ole meneillään vesihuollon asennustöitä. Tämän lisäksi voitte katsoa Oulun Veden kotisivujen "Ajankohtaista"-kohdasta, löytyykö sieltä mahdollisesti omaa aluetta koskevaa tietotetta jakelukatkoksesta.

Muussa tapauksessa voitte ottaa yhteyttä Oulun Veden asiakaspalveluun tai verkostopäivystykseen.

Lämmintä vettä ei tule

Oulun Vesi toimittaa vain kylmää vettä. Jos kiinteistö kuuluu kaukolämmön piiriin, yhteys Oulun Energian Kaukolämmön vikailmoitukseen: 08 5584 3425 (ma-pe klo 8-16), 08 528 8200 (muina aikoina).

Taloyhtiössä yhteys kiinteistöhoitajaan tai isännöitsijään.

Jos kiinteistö ei kuulu kaukolämpöön niin silloin on otettava yhteys asiantuntevaan LVI-liikkeeseen.

Vesijohtovuodot

Yleisillä alueilla havaituista vesijohtovuodoista voitte ilmoittaa Oulun Veden asiakaspalveluun tai virka-ajan ulkopuolella verkostopäivystykseen.

Kiitämme teitä vuotohavainnoista jo etukäteen.

Vesimittari on rikki, vuotaa tai veden paine on heikko

Yhteys Oulun Veden asiakaspalveluun, joka ohjaa asiakkaan yhteydenoton vastaavalle putkimestarille tai verkostoinsinöörille.

Viemäri ei vedä, lattiakaivoista kuuluu pulputusta

Vika voi johtua joko talojohdossa tai Oulun Veden runkoviemäriässä olevasta tukkeutumasta. Mikäli on syytä epäillä vikaa Oulun Veden runkoviemäriässä, voitte ottaa yhteyttä asiakaspalveluun tai verkostopäivystykseen.

Mihin ilmoitan vesimittarin lukeman, kun muutan kerros- tai rivitalosta?

Kerros- tai rivitalosta muutettaessa vesimittarin lukema ilmoitetaan yhtiön isännöitsijälle tai muulle taloyhtiön vesilaskutusasioita hoitavalle henkilölle.

Vesilasku?

Oulun Veden asiakaspalvelu ja vesilaskutus hoidetaan keskitetysti Oulun Vedessä, osoite Kasarmintie 29, Oulu.

Miten laskutetaan?

Oulun Vesi laskuttaa kiinteistöjä neljä kertaa vuodessa. Näistä kolme laskutuskertaa perustuu vuosiarvioon ja neljäs kerta vesimittarin lukeman mukaiseen tasauslaskuun. Vesilaskulla on maksuaikaa 21 päivää laskun päiväyksestä. Ennen tasauslaskua asiakkaalle lähetetään vesimittarin lukukortti. Lukukortin voi palauttaa postin välityksellä tai suositeltavinta on ilmoittaa lukema Oulun Veden kotisivujen sähköisen palvelun kautta.

Kerros- ja rivitaloissa huoneistokohtaisen vesimittareiden laskuttamisen hoitaa kiinteistöyhtiö.

Uusien liittyjien kulutus on aluksi arvio. Jos laskussa oleva arvio poikkeaa huomattavasti todellisesta kulutuksesta, kannattaa ilmoittaa vesimittarin lukema vesilaskutukseen. Lukema huomioidaan seuraavassa laskutuserässä tasauslaskuna.

Veden ja jäteveden perusmaksut muodostuvat vesimittarin koon mukaan. Omakotitaloissa on yleensä DN20 vesimittari, joka kuuluu alimpaan maksuluokkaan.

Vesilaskut ympäristöystävällisesti e-laskuina

E-lasku on ekologinen vaihtoehto paperilaskuille. E-laskun saat käyttösi omassa verkkopankkissasi. Tutustu huolella oman pankkisi e-laskupalveluun ja tee e-lasku-

sopimus omassa verkkopankkissasi. Valitse laskuttajaluettelosta Oulun kaupunki-vesilaskut.

Yritysassiakkeille vesilaskut sähköisesti verkkolaskuina

Verkkolasku on sähköisessä muodossa lähetettävä ja vastaanotettava lasku, jossa on vastaavat tiedot kuin paperilaskussa. Verkkolaskun saa käyttöön lähettämällä yrityksen verkkotunnistetiedot vesilaskutukseen.

Suoramaksu

Euroalueen maissa luovutaan kotimaisesta suoraveloituksesta EU-asetuksen määräyksestä 31.1.2014 mennessä. Korvaavaksi palveluksi on suositeltu suoramaksua, mikä otetaan myös Oulun Vedessä käyttöön. Tiedotamme asiasta suoraveloitussivuiltamme myöhemmin.

Laskutuksen sähköiset palvelut löytyvät Oulun Veden kotisivulta www.ouluvesi.fi

Käteismaksut

Voit maksaa Oulun Veden lähettämät laskut ilman käsittelymaksua seuraavissa palvelupisteissä:

- Oulu10, Torikatu 10
- Haukiputaan palvelupiste, Kirkkotie 3

- Kiimingin yhteis palvelupiste, Lempiniementie 2
- Ylikiimingin yhteis palvelupiste, Harjutie 18
- Yli-lin yhteis palvelupiste, Ukkoherrankuja 10 B

Online -palvelu ja Kulutusweb

Oulun Veden sopimusasiakkaat pääsevät kirjaamaan kulutuslukemansa sähköisiin palvelujärjestelmiin, sekä selaamaan lukema- ja käyttötietojaan. Laskutuksen sähköiset palvelut löytyvät Oulun Veden kotisivulta. Sähköisiin palveluihin tarvittavat tunnisteet löytyvät vesilaskusta tai vesimittarin lukukortista.

Omistajan- ja vuokralaisen vaihdokset

Oulun Veden asiakkaana omistajan- ja vuokralaisen vaihdoksen voi ilmoittaa kätevimmin sähköisellä lomakkeella. Lomakkeet löytyvät Oulun Veden kotisivulta.

Maksuvalvonta

Monetra Oy hoitaa vesilaskutuksen maksuvalvonnan. Heihin otetaan yhteyttä mm. eräpäivän siirtoon ja palautuksia varten tarvittavien tilinumeroiden ilmoittamiseen liittyen. Yhteystiedot Monetraan: myyntireskontra(at)monetra.fi tai puh. 044 7030731.

Eräantyneet avoimet vesilaskut siirretään Lindorff Oy:n maksuistutuspalveluun.

Huippu- urheilijan elimistö rakastaa vettä

Riitta-Liisa Roposen edustamalla Oulun Hiihtoseuralla ja Oulun Vedellä on yhtä pitkät perinteet, sillä kumpikin on aloittanut toimintansa jo vuonna 1902. Hiihdossa remmisukset ovat kehityksen myötä vaihtuneet huippunykyaikaisiin suksiin ja välineisiin, samoin hiihtäjien ravinto ja harjoittelu ovat tarkkaan suunniteltuja. Vesihuollossa taas on alkuvaiheen vesipostijakelusta siirrytty joka talouden vaivattomiin vedenjakelu- ja viemärintipalveluihin, joilta odotetaan erinomaista laatua ja toimintavarmuutta.

Tour de Ski on nesteen ja veden nauttimisen kannalta vaativin kilpailu, koska nestehukkaa syntyy vaikka miten juo. Siellä juon 6-7 litraa joka päivä kymmenen päivää "putkeen."

Anssi Juntto, teksti

Kilpahihtäjä **Riitta-Liisa Roponen** nimeää elimistönsä lempijuomaksi veden. Roponen jos kuka ymmärtää veden merkityksen huippu-urheilijalle.

"Vesi on urheilijalle erittäin tärkeä asia. Nestetasapainon jatkuva säilyttäminen on urheilussa kaiken a ja o. Minä juon päivittäin 3-7 litraa puhdasta vettä riippuen, missä ja miten paljon harjoittelen", hän kertoo.

"Tour de Ski on nesteen ja veden nauttimisen kannalta vaativin kilpailu, koska nestehukkaa syntyy vaikka miten juo. Siellä juon 6-7 litraa joka päivä kymmenen päivää putkeen."

Varsinkin nuoria urheilijoita Roponen suosittelee juomaan nimenomaan vettä.

"Urheiltaessa ja juotaessa paljon hampaat ovat todella kovilla, jos juodaan kaikkea muuta kuin vettä", hän toteaa.

Oulun Hiihtoseuraa edustavalle Roposelle kertyy vuodessa noin 200 matkapäivää. Kuluvalle kaudella hän on ehtinyt maistella vesiä yli kymmenessä maassa.

Roposen kokemuksen mukaan veden laaduissa ja mauissa on huomattavia eroja. Kotona Haukiputaan Ervastinrannassa pohjavesi maistuu erittäin hyvälle ja raikkaalle. Kaikkialla asiat eivät ole yhtä hyvin.

"Ne suomalaiset, jotka matkustavat paljon, osaavat varmasti arvostaa sitä, että raanasta voi juoda huolettomasti. Ulkomailla reissatessani joudumme käyttämään pullotettuja vesiä, jotta välttyn vatsaongelmilta", Roponen selvittää.

"Toki on maita, joissa hommat ovat malliltaan, mutta kyllä suomalaisten on syytä arvostaa niin sanottujen perusasioiden helppoutta."

Riitta-Liisa Roponen oli muuten terveenä koko kauden, mutta vasemman polven kanssa oli ongelmia pitkin viime kesää, mikä osaltaan häiritsi juoksuharjoittelua. Kyseessä oli niin sanottu juoksijan polvi. Tuulehdus siirtyi hankalaan paikkaan kalvojen väliin lähelle luuta. Moni asiantuntija antoi ohjeita vaivan taltuttamiseksi, mutta vasta oululaislääkäri Risto Ojala osasi ruiskuttaa kortisonin oikeaan paikkaan.

Kilpailullisesti Roposen kausi lähti käyntiin perusvarmasti. Ensimmäisissä kilpailuissa tulokset eivät aivan vastanneet odotuksia, mutta tärkeimpiä kilpailuja lähestyttäessä vauhti parani.

"Kokonaisuutena olen tyytyväinen kauteeni, vaikka ainahan sitä tavoitteleekin

parempia sijoituksia. Kauden kohokohta oli MM-kilpailut Val di Fiemmessä Italiassa, ja siellä 8. sija päämatkalla. Myös Tour de Skiin 8. sija oli mielestäni onnistuminen. Suurin pettymys oli, että jäimme MM-viestissä ilman mitalia", Roponen kertoo.

Tulevat Sotshin olympialaiset Venäjällä puolestaan ovat yksi Roposen koko uran tärkeimmistä etapeista. Olympialaisiin on vielä melkein vuosi, mutta ne ovat olleet jo tiukasti ajatuksissa – etenkin Roposen valmentajamiehellä Tonilla.

"Kilpailut käydään korkealla, ja sen vuoksi aloitimme valmistautumisen jo keväällä 2012 testaamalla korkeanpaikan leiriä ennen Lahden maailmancupia", Roponen kertoo.

"Sotshissa mieluisin matka on 30 km vapaalla tyyliä, ja sen vuoksi ohjelmassani on myös muutama pitempi FIS Marathon Cupin kilpailu ennen h-hetkeä."

Roponen ei tunne Sotshia entuudestaan, joten hänellä ole tarkempaa tietoa sikäläisistä vesiolosuhteista. Hän kuitenkin uskoo, että vaikka venäläiset satsaavat kisoihin huokeasti, urheilijat mitä ilmeisimmin ottavat varman päälle ja juovat pullotettua vettä.

Veden kovuus ja pH alueittain

Alue	pH	Kovuus [mmol/l]	Kovuus a) [odH]	Luokitus
Oulu	8.3	0.85	4.72	Pehmeä
Oulunsalo	7.8	1.10	6.11	Keskikova
Haukipudas	7.4	0.26	1.44	Hyvin pehmeä
Kiiminki	7.2	0.48	2.67	Pehmeä
Ylikiiminki	7.0	0.36	2.0	Hyvin pehmeä
Yli-li	7.4	0.09	0.5	Hyvin pehmeä

Veden laatu uudessa Oulussa

Hintan ja Kurkelanrannan vedenpuhdistamoilta pumpataan kanta-Oulun kuluttajille päivittäin 27 000 kuutiometriä talousvettä. Lisäksi Haukiputaan, Oulunsalon, Kiimingin, Ylikiimingin ja Yli-liin jakelualueilla jaetaan paikallisista pohjavedenottoista pumpattua pohjavettä. Pintaveden puhdistamoilla on käytössä pitkälle kehitetyt puhdistusprosessit: epäpuhtauksien saostaminen raakavedestä ferrisulfaattilla, floataatioiselkeytys, hiekkasuodatus, otsonointi ja aktiivihiihiisuodatus, desinfiointi natriumhypokloriitilla ja ammoniumkloridilla sekä jälkikemialointi hiilidioksidilla ja kalkilla. Toisella laitoksella on myös UV-desinfiointi.

Raakavesi on Oulujoen pintavettä ja sen laatua valvotaan valtioneuvoston päätöksen (366/1994) mukaisesti. Raakaveden laadun vaihteluista ja jokiveden orgaanisen aineksen määrän lisääntymisestä huolimatta, on verkostoon lähtevän veden hyvä laatu kyetty takaamaan varmatoimisen ja pitkälle kehitetyn puhdistusprosessin ansiosta. Ammattitaitoinen henkilökunta ohjaa vedenpuhdistusmenetelmiä ja huolehtii

prosessin jatkuvatoimisten mittalaitteiden kunnosta sekä automaation toimivuudesta.

Pohjavesiä ei yleensä tarvitse desinfioida ja parhaimmillaan käsittelyksi riittää kalkkikivialkalointi. Oulun lähialueiden pohjavesissä esiintyy yleisesti rautaa ja mangaania, joka on poistettava vedestä.

Verkostoihin pumpatun pinta- ja pohjaveden laatu täyttää täysin sosiaali- ja terveysministeriön talousvedelle asetuksessaan (461/2000) asettamat laatuvaatimukset ja -tavoitteet. Oulun Veden käyttölaboratoriossa tutkitaan päivittäin verkostoon lähtevän talousveden laatua, puhdistusprosessin veden laatua sekä raakavetenä käytettävän Oulujoen veden laatua. Lisäksi tutkitaan säännöllisesti mm. vesitorien ja verkoston äärialueiden vesiä sekä rakennettavien johtolinjojen vesiä.

Pohjaveden käyttö on maassamme erittäin yleistä, sillä valtaosa Suomen kunnista käyttää pohjavettä ja vain suurimmat kaupunkiseudut ovat pintaveden käytön varassa, joilla alueellisia pohjavesivaroja ei

ole saatavissa. Luonnontilaisten harjujen pohjavettä suositetaan, koska se on tasalaatuisuutta ja vähäisen käsittelytarpeen vuoksi arvostettua. Valtakunnallisena tavoitteena on myös lisätä turvallisemman pohjaveden käyttöä.

Kuntia veloitetaan varmistamaan vedenhankintaansa myös erilaisissa häiriötilanteissa. Oulun kaupungin on parannettava vedenhankinnan varmuutta ja varauduttava tilanteeseen, että vedensaanti nykyisestä raakavesilähteestä eli Oulujoesta estyy. Tätä myös valtioneuvoston 23.11.2006 tekemä periaatepäätös yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamisesta edellyttää.

Suurten vesilaitosten tulee varmistaa vedenhankintansa kahdesta eri lähteestä. Oulussa vedenkäyttäjien häiriötön vedensaanti tulisi turvata pohjaveden käyttöä lisäämällä, jolloin erilaiset häiriötilanteet voitaisiin parhaiten välttää. Hyvälaatuisten pohjavesivarojen käyttöönottoa selvitetään edelleen.

Vesihuoltoverkostot luovat viihtyisyyttä

Kivisydämen johtosiirtoja rakennetaan Torinrannassa kesällä 2012.

Nykyaikainen asuminen edellyttää toimivaa vesihuoltoa. Uusien asuinalueiden infra-rakentamiseen kuuluvat oleellisesti toimivat vesijohto-, viemäri- ja hulevesiverkostot. Vesihuoltoverkostot suunnitellaan ja rakennetaan nykyaikaisten määräysten mukaisesti ja rakentamisen laatua valvotaan koko rakennushankkeen ajan. Valmiit johto-osat tarkastetaan mm. viemärikuvauksin sekä painekokein. Oulun Vesi investoi verkostojen uudis- ja korvausrakentamiseen vuosittain noin 9 M€.

Vanhoja johto-osia saneerataan, kun verkoston toimintahäiriöt lisääntyvät tai johto-osien tekninen ikä lähestyy loppuaan. Yleensä verkostoja saneerataan ja kuivatusparannetaan rakentamalla erillinen hulevesiviemärintä samanaikaisesti alueen katukorjausten kanssa.

Vesihuoltoverkostojen häiriötön toiminta turvataan säännöllisen huollon ja kunnossapidon avulla. Verkoston kunnossapidon yhteydessä kerätään myös olevan verkoston kuntotietoja saneeraustarpeen määrittämiseksi. Oulun Vedellä on käytössä tähän tarkoitukseen soveltuva verkko-tietojärjestelmä, jonka avulla verkoston toimivuutta ja kuntoa voidaan arvioida laaja-alaisesti.

Vesihuoltoverkoston toimintahäiriöt näkyvät vesijohtovuotoina, viemäritukoksi-

na sekä vedenjakelutukoksina. Häiriöiden nopea korjaus on välttämätöntä, jotta asiakkaille aiheutuva haitta jää mahdollisimman lyhytaikaiseksi. Häiriöihin voidaan nopeasti reagoida ympäri vuorokauden toimivan Oulun Veden verkostopäivystyksen ansiosta.

Viemärintä

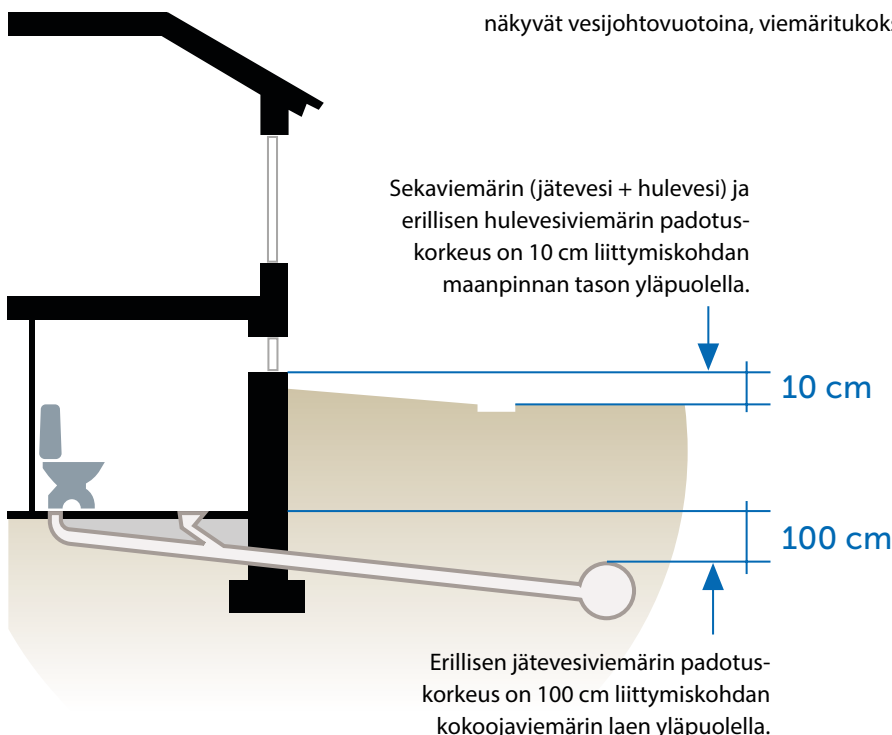
Viettoperiaatteella toimivissa jätevesiviemäreissä vesi kulkee eteenpäin painovoimaisesti. Paineviemäreissä jätevettä johdetaan pumppaamalla. Oulussa on tasaisen maaston takia useita satoja jätevesipumppaamoita. Viemäreitä kunnossapidetään säännöllisesti puhdistamalla viemäreitä painehuuhtelukalustolla ja tarkastamalla viemäreiden toiminnallinen kunto viiden vuoden välein. Jätevesiviemäreitä rakennetaan ja saneerataan vuosittain noin 5 miljoonalla eurolla.

Hulevedet eroteltava

Sade- ja hulevesien poisjohtamiseen käytetään vesistöihin purkautuvia hulevesiviemäreitä. Sadevesiä ei saa johtaa jätevesiviemäriin. Uusille alueille rakennetaan erilliset hulevesiviemärit, joihin kiinteistöjen sade- ja perustusten kuivatusvedet tulee johtaa. Vanhoilla alueilla hulevesiviemärit rakennetaan saneerausten yhteydessä. Ilmastomuutoksen myötä sateiden ennakoidaan lisääntyvän ja hulevesiviemärintien parantamiseen on tulevaisuudessa tarvetta entistä enemmän.

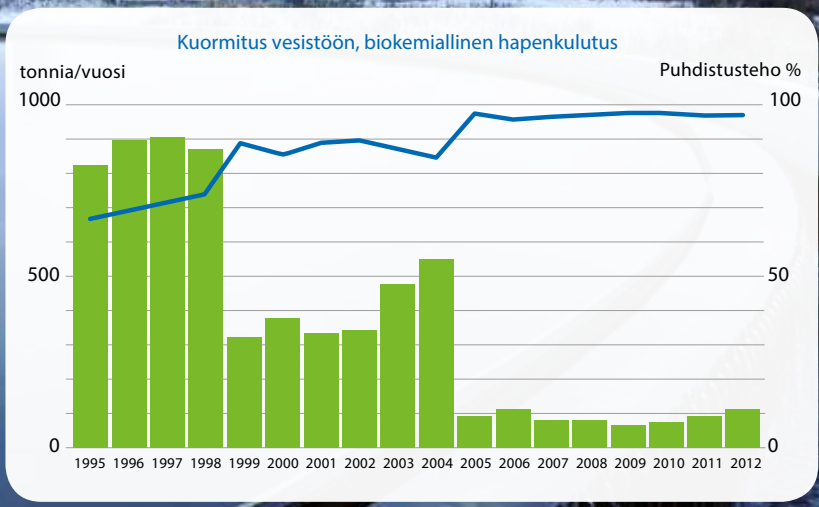
Kiinnitä huomiota padotuskorkeuteen

Viemärintä padotuskorkeus on korkeustaso, jolle viemärintä vesipinta voi hetkellisesti viemärintä normaalin toimintatilanteen aikana nousta. Viemärintä liitetyn kiinteistön alimman lattiatason on oltava padotuskorkeuden yläpuolella. Padotuskorkeuden alapuoliset tilat on suojattava viemärintä-tulvien varalta esim. pumppaamalla.

Lisätietoja
www.ouluvesi.fi

Ympäristö- vastuu

Taskilan jätevedenpuhdistamo.

Taskilassa tehdään työtä puhtaiden vesien puolesta

Oululaiset käyttävät vettä keskimäärin 130 litraa asukasta kohti vuorokaudessa. Käyttämämme vesi palautuu viemäreiden kautta takaisin luontoon. Jäteveden mukana mereen joutuisi kuitenkin huomattava määrä muutakin, ellei vesiä ensin puhdistettaisi.

Jätevesi sisältää runsaasti kiintoainesta, joka aiheuttaisi mereen joutuessaan mm. ravinnekuormitusta, samentaisi vesiä ja kuluttaisi vedessä olevaa happea. Ravinteet huonontaisivat vesistön tilaa rehevöittä-mällä Oulun edustan merialuetta. Oulun asukkaat ja teollisuus tuottavat vuodessa noin 15 miljoonaa kuutiota jätevettä.

Taskilassa sijaitsevan jätevedenpuhdistamon tehtävä on vähentää jäteveden mukana mereen tulevaa kuormitusta ja ravinteiden määrää. Puhdistusteho on ollut esimerkiksi fosforin ja biologisen hapenkulutuksen osalta 98 % luokkaa. Puhdistusprosessin aikana vesi ja kiinteä aines erotellaan toisistaan ja puhdistettu vesi johdetaan purkuputkea pitkin mereen. Lämpimän veden aikana, eli jäteveden lämpötilan ollessa yli 12 °C vedestä poistetaan lisäksi biologisella, ns. aktiivilietteen bakteerian toimintaan perustuvan menetelmän avulla typeä.

Kiintoaines poistetaan pääasiassa kemiallisesti saostamalla ja laskeuttamalla

se altaiden pohjalle. Näin syntyvä liete pumpataan jatkokäsittelyyn.

Liete hyötykäyttöön

Ennen huussien sisältö kierrätettiin pelloille. Myös nykyään käsiteltyä lietettä hyödynnetään pelloilla ja samalla saadaan runsaat määrät arvokkaita ravinteita kierrätettyä takaisin kasvukäyttöön. Ennen poisvientiä liete käsitellään puhdistamolla tavalla, joka tuhoaa lietteessä olevat bakteerit, eli liete hygienisoidaan. Taskilassa syntyy vuosittain noin 25 000 tonnia lietettä, jota käytetään suoraan lannoitteena tai josta valmistetaan kompostoimalla multatuotetta.

Lietteen laatua myös tarkkaillaan säännöllisesti laboratoriossa, jotta varmistetaan sen soveltuvuus jatkokäyttöön. Taskilassa käytössä olevalla menetelmällä on elintarviketurvallisuusvirasto EVIRA:n hyväksyntä. Tämä tarkoittaa, että menetelmällä käsitelty liete on todettu turvalliseksi käyttää myös pelloilla, joilla viljellään ruuaksi tarkoitettuja tuotteita. Puhdistetun lietteen käyttö lannoitteena vähentää teollisesti tuotettujen lannoitteiden tarvetta pelloilla mikä on sekä ekologista että taloudellista.

Tavoitteena parempi ympäristö

Puhdistamolla on ympäristölupa ja ympäristöviranomaiset valvovat lupaehtojen

täyttymistä. Taskilan olemassa olon aikana koko yhteiskunnan ympäristötietoisuus on lisääntynyt ja tavoitteet vesien tilan parantamiseksi ovat tiukentuneet. Oulun Vesi on sitoutunut vesien laadun parantamiseen pyrkien jatkuvasti kehittämään omaa toimintaansa. Tähän tähtäävät useat hankkeet, joista ajankohtaisin on vuoden 2013 kesällä käynnistytävä Taskilan jätevedenpuhdistamon saneeraus, jonka yhteydessä jätevedenpuhdistamolle lisätään valmius jätevesien desinfiointiin uimakauden aikana sekä parannetaan rankkojen sateiden aiheuttamien tulvapiikkien hallintaa rakentamalla tasausallas.

Lämpöä talteen jätevedestä

Taskilassa pyritään ympäristöystävällisyyteen myös ekotehokkaalla energian käytöllä. Taskilan puhdistamosaneerauksessa toteutetaan lämmön talteenottojärjestelmä, jonka avulla puhdistetun jäteveden sisältämää lämpöenergiaa hyödynnetään tilojen lämmityksessä ja sähkötilojen jäädytyksessä. Uudella järjestelmällä pystytään vähentämään Taskilassa tarvittavan kaukolämmön määrää korvaamalla osa energialla, joka on tähän asti valunut hukkalämpönä mereen.

Mitä saa laittaa wc-pönttöön?

Jäteveden mukana puhdistamolle kulkeutuu myös roskia ja ruuan tähteitä, jotka on poistettava ennen kuin jätevesi voidaan käsitellä. Kierrätyskelpoinen hyötyjäte muuttuu viemäriässä ongelmajätteeksi, joten WC-pyttyyn heittämisen sijaan **jätteet, kahvinporot ja ruuan tähteet** kannattaa lajitella oikein, jolloin ne voidaan hyödyntää mm. kompostoimalla tai energiana.

Roskat eivät välttämättä pääse edes viemäriverkkoon, vaan tukkivat talojen putkistoja ja lisäävät myös pytyn siivoustarvetta. Samoin **hiekk**a on aine, joka ei liiku kovin vikkellästi putkissa, vaan se kuluttaa ja tukkii

putkia. Pahimmillaan jätevesi voi tukoksen seurauksena tulla kiinteistöihin sisälle.

Pyttyyn kuuluu laittaa vain wc-papereita ja sitä itseään. Kiinteät roskat, kuten **vanutupot, pumpulipuikot, vaipat, muovipussit, terveystiteet, sukkahousut, tupakannatsat, tulitikut ja käsipyyhepaperit** kuuluvat polttokelpoiseen jätteeseen. WC-tiloihin kannattaakin laittaa oma roskis, jotta se on kätevästi käsillä tarvittaessa.

Ruuan tähteet on syytä laittaa biojätteen, jolloin ne voidaan hyödyntää kompostoimalla. Myös **paisto- ja kinkkurasvan** voi laittaa biojätteen, kunhan antaa

rasvan hyytyä ensin, jolloin se ei enää valu.

Vaaralliset jätteet, kuten **liuottimet, lakat, liimat, lääkkeet** ja **maalit** eivät missään kuulu viemäriin. Ne kuuluu lajitella ja kierrättää oikein. Käyttämättä jääneet lääkkeet sekä **elohopeaa** sisältävät **kuumemittarit** voi palauttaa apteekkiin. **Paristoille** on omat keräyspisteensä muunmuassa marketeissa ja kodinkoneliikkeissä. Muut vaaralliset jätteet toimitetaan vaarallisen jätteen keräyspisteisiin. Oulussa keräyspiste löytyy Ruskon jätekeskuksen Oivapisteestä, Haukiputaalta, Ylikiimingistä ja Yli-listä.

Katso lisätietoja:

<http://www.pytty.fi/pytty>

Ota talteen!

Itella Green

Julkinen tiedote, jaetaan
kaikkiin jakelupisteisiin

**Tärkeää tietoa
vedestä. Säilytä!**

Kasarmintie 29, PL 35, 90015 Oulun kaupunki

Yhteystiedot

Asiakaspalvelu puh. 08 558 43800, faksi 08 5572199
oulunvesi@ouka.fi

Avoinna ma - pe kello 8.00 - 15.30 ja
juhlapäivien aattoina kello 8.00 - 15.00

Vesilaskituksen puhelinpalveluaika ma - pe kello
9.00 - 15.00

Oulu, Ylikiiminki, puh. 08 558 43815
Haukipudas, Kiiminki, Oulunsalo, Yli-li,
puh. 08 558 43820

VIKAIMLOITUKSET

Työaikana asiakaspalveluun ma-pe klo 8.00 – 15.30 ja
juhlapäivien aattoina klo 8.00 – 15.00

puh. 08 558 43800

Työajan ulkopuolella ja viikonloppuisin

puh. 044 703 3800

**Lisätietoja
www.oulunvesi.fi**